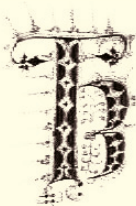

Teze programu

prof. RNDr. Václav Hampl, DrSc.
kandidát na rektora Univerzity Karlovy

Barlovo učení mělo vždy jedinečné postavení v české vzdělanosti. Úroveň bádání a učení na Univerzitě Karlově přímo souvisela s duchovní i materiální prosperitou národa. Akademický život a míra akademických svobod univerzitních byly měřítkem svobody a morálky obecné.

Posledních patnáct let – tak jako mnohokrát ve své historii – se Univerzita Karlova zotavovala z dlouhého temného období politického diktátu nad vzdělaností a intelektem. Nesporně se učinilo velmi mnoho pro nápravu a nyní je Univerzita Karlova svobodnou a respektovanou vysokou školou. Budoucnost jí musí navrátit její jedinečnost. Je třeba, aby se plně vrátila do klubu elitních evropských univerzit.

Základní podmínku členství splňuje Univerzita Karlova vrchovatě: je úzce spjata s historií a identitou této země i celé Evropy. Stabilní strukturou svých jasně profilovaných fakult se řadí mezi solidní světový standard. Jeho parametry je ovšem třeba dále rozvíjet ve vědě, ve výuce a v kvalitě akademického prostředí. Všechny tyto prvky se navzájem podmiňují. Není trvale špičkové výuky tam, kde nepůsobí věhlasní vědci, a naopak každodenní kontakt s otevřenou myslí studentů je unikátním zdrojem čerstvých myšlenek pro skutečně špičkové bádání. Pouze v otevřeném a vstřícném akademickém prostředí se daří vědecké práci a rozvíjí se kolegiální vztahy mezi učiteli a studenty.

Pevnou pozici mezi evropskými univerzitami musí provázet i obecný respekt k Univerzitě Karlově jako vrcholné národní vědecké a vzdělávací instituci. Úctu k intelektu, akademickým zásadám a morální integritě vzdělance je třeba nejen znovu nabýt, ale také udržet a zasloužit si jí. To je cíl nejobtížnější. Nelze ho dosáhnout jen deklaracemi – zde platí pouze skutky.

V roce 2004 Univerzita Karlova formulovala svoji představu o budoucím rozvoji v podobě nového Dlouhodobého záměru. Protože tento dokument byl vypracován na základě širokého konsensu a protože jsem se na jeho přípravě podílel, předkládám akademické obci teze programu, který na jeho hlavní body navazuje:

Hodnota a mezinárodní prestiž UK závisí na její vědecké úrovni

- Podporovat zapojení pracovišť do velkých, špičkových, národních a mezinárodních projektů
- Prosadit další kolo soutěže o výzkumné záměry, a to za takových kritérií, aby se neopakovala minulá pochybení
- Podrobně vyhodnotit organizační a metodické příčiny malé úspěšnosti UK v 6. Rámcovém programu EU a přijmout taková opatření, aby se výsledky v následujících programech zlepšily
- Využívat intelektuální kapacitu Vědecké rady UK i pro řešení zásadních koncepčních a strategických otázek rozvoje vědy na Univerzitě Karlově
- Podporovat využívání osvědčeného a produktivního grantového systému financování vědecké práce a usilovat o jeho otevřenost pro širší škálu oborů
- Rozvíjet prestiž a atraktivitu Grantové agentury UK zjednodušením její administrativy, zkvalitněním oponentního řízení a zvýšením dotací na zvláště kvalitní týmové granty
- Zachovat vysokou kvalitu habilitačních a jmenovacích řízení, uplatňovat při nich oborově specifická kritéria a odstraňovat zbytečné překážky bránící akademickému růstu zejména mladých pracovníků
- Pro skutečně efektivní evaluaci vědecké činnosti vytvořit náročná a oborově diferencovaná kritéria
- Nadále budovat vzájemně výhodnou spolupráci s ústavu Akademie věd ČR
- Zavést systém podpory komerčního využívání výsledků vědecké práce a dalšími způsoby zúročovat intelektuální potenciál UK
- Modernizovat knihovny a střediska vědeckých informací tak, aby se staly skutečným zázemím členů akademické obce

Studium na UK – záruka konkurenceschopného vzdělání

- Zvyšovat přitažlivost a kvalitu studijních programů, aby obstály v rostoucí konkurenci, dané zejména demografickým vývojem
- Fakticky využít potenciálu mezifakultní prostupnosti pro další zatraktivnění studia
- Soustavně dbát o rozvoj doktorského studia jakožto „vlajkové lodě“ Univerzity, ve které se zhodnocuje její vědecký i pedagogický potenciál
- Podporovat zahraniční stáže doktorandů jako vhodnou součást studia
- Vytvářet podmínky pro včasné dokončování doktorského studia
- V pregraduálním studiu klást důraz na rozvoj navazujících magisterských programů, atraktivních pro absolventy bakalářského studia na UK i jiných vysokých školách
- Respektovat, že pro různé obory mohou být vhodné různé typy studia; proto zachovat i nedělené magisterské programy tam, kde je to nezbytné
- Dále rozvíjet zahraniční mobilitu studentů a prosazovat ji jako započítatelnou položku studijních plánů, která vzdělání reálně zhodnocuje
- Prosadit zjednodušení administrativní náročnosti akreditačního řízení, akcentovat odbornost nezbytného posuzování jednotlivých návrhů
- Systematicky provádět hodnocení výuky (zahrnující primárně hodnocení studenty) a relevantní výsledky cíleně uplatňovat pro zlepšování výuky
- V návaznosti na veřejnou i komerční poptávku budovat pružný systém celoživotního vzdělávání, který Univerzitě Karlově zaručí respektované místo na trhu dalšího vzdělávání
- Zabezpečit infrastrukturu pro rozvoj moderních výukových metod tak, aby se mohly stát reálným prostředkem k usnadnění i zkvalitnění studia

Důstojné sociální podmínky pro studium a práci na UK

- Aktivně hájit zájmy UK a jejích posluchačů při oponentuře návrhů, týkajících se sociálního postavení studentů, s cílem zabránit opakování nedomyšlených kroků jako v případě změny dotace na ubytování
- Kombinací stipendií, grantových odměn a částečných úvazků (zejména v pregraduální výuce) navýšit příjmy doktorandů na úroveň srovnatelnou s ekonomicky aktivními vrstevníky
- Stipendijní politiku koncipovat tak, aby na jedné straně prospěchová stipendia pokryla nejlepším studentům standardní náklady na studium, a na druhé straně sociální stipendia dala sociálně nejslabším studentům šanci prokázat talent a píli
- Iniciovat vznik nadace poskytující absolventům (popř. studentům) informační servis a pomoc při jejich vstupu na domácí i evropský trh práce
- Vytvořit koncepci ekonomicky udržitelného provozu kolejí, zvýšit podíl studentů na přípravě a realizaci systému ubytování a podporovat strategii Sociální komise AS UK přednostně orientovanou na pomoc sociálně nejslabším
- Hledat nové a navyšovat stávající zdroje příjmů UK, aby mohla být uplatňována adresná a diferencovaná mzdová politika zajišťující adekvátní platy pro kvalitní pracovníky
- Vybudovat systém sociálních programů pro zaměstnance, zahrnující např. penzijní připojištění a možnost nízkoúročných půjček
- V zájmu udržení nejkvalitnějších mladých pracovníků vybudovat ubytovací kapacitu pro překlenutí jejich tíživé sociální situace
- Po dohodě s fakultami koncipovat pravidla pro využívání příjmů ze spolupráce s komerční sférou tak, aby byli akademičtí pracovníci a studenti k účasti v takovýchto projektech maximálně motivováni
- Podporovat kulturní, sportovní a spolkové aktivity posilující soudržnost akademické obce

Dynamický rozvoj – předpoklad silné pozice UK i v budoucnu

- Na základě zkušeností s probíhajícím pilotním projektem ustavit a stabilizovat „Centrum pro přenos poznatků a technologií UK“, poskytující profesionální podporu zhodnocování poznatků – od expertíz a služeb až po přípravu spin-off firem či podnikatelských inkubátorů
- Vytvořit standardní systém ochrany duševního vlastnictví (patenty, licence, autorská práva)
- Na podkladě společného strategického rozhodnutí orgánů UK a fakult o dalším rozvoji vhodných lokalit (např. Albertov, Hostivař, Jinonice) zadat vypracování expertní studie k vybudování kampusů v těchto oblastech, a to s důrazem na využití prostředků evropských strukturálních fondů a Evropské banky pro obnovu a rozvoj
- Účinnější odbornou podporou fakult při přípravě investičních záměrů a akcí zefektivnit využívání prostředků pro stavební rekonstrukce a obnovu přístrojového vybavení
- Pro financování rozvoje dílčích činností (např. celoživotní vzdělávání, distanční formy studia) se zaměřit na využívání zdrojů EU
- Po dokončení a věcném zhodnocení právě realizované první etapy projektu Informačního systému UK urychlit zavedení IS ve všech oblastech činností Univerzity s tím, že nezbytné sjednocování agend je nutné provádět tak, aby byly respektovány přirozeně odlišné potřeby jednotlivých fakult
- V jednáních se státní správou se zasazovat o navyšování finančních prostředků pro UK a o zjednodušení legislativních pravidel pro hospodaření vysokých škol

Hovořit tak, aby Univerzita Karlově bylo nasloucháno

- Rozvíjet otevřenou komunikaci uvnitř univerzity jakožto nezbytný předpoklad nejen fungování UK jako celku, ale i solidního vystupování navenek
- Budovat společnou komunikační strategii UK, jejíž součástí je autonomní prezentace jednotlivých fakult
- Pokračovat v aktivní mediální politice, nabízet veřejnosti aktuální témata
- Prohlubovat renomé Univerzity Karlovy jako zdroje kvalifikovaných, odborných a nezávislých stanovisek
- Pro rozvoj vnitřní i vnější komunikace UK zlepšovat stávající nástroje (např. i-Forum, prezentační materiály) a připravovat se na využití možností digitálních technologií
- Ku prospěchu fakult a součástí UK pěstovat dobré vztahy s příslušnými orgány krajských a městských samospráv

Řízení UK – týmové rozhodování, osobní odpovědnost, efektivní organizace

Týmové rozhodování a společné řešení problémů považuji za klíčové principy, které chci – budu-li zvolen – uplatňovat při řízení UK.

Kolegium rektora, o jehož práci se chci opírat, musí být sestaveno jako výkonný tým mající důvěru akademické obce. Jeho členové musí umět skloubit univerzitní vnímání s důvěrnou znalostí fakultních potřeb, dokázat vidět, myslet a citlivě rozhodovat napříč celou univerzitou.

Maximální aktivitu a inspirativní podněty očekávám od rozšířeného kolegia rektora, které tak může být, díky přímému zapojení děkanů a ředitelů součástí, skutečně efektivním nástrojem řízení UK.

Řídit Univerzitu Karlovu znamená i hledat společné jmenovatele unie tvořené svébytnými, kooperujícími a solidárními fakultami. Jedním z klíčových úkolů rektora je dokázat zúročit komparativní výhodu této unie, spočívající v synergickém efektu, který plyne ze spojení jejich jedinečných subjektů.

Za nezávislého a nezastupitelného partnera pokládám Akademický senát UK. Naše vztahy chci založit na dobré komunikaci a těsné spolupráci. Vzhledem k šíři jeho rozhledu, danou oborovým rozpětím jeho členů a účastí jak pedagogů, tak studentů, budu chápat jeho náměty a vyjádření jako důležité impulsy.

Statut UK definuje rektorát jako výkonný aparát zabezpečující potřeby Univerzity Karlovy. Tuto díky hodlám naplnit tak, aby se rektorát na servisní a administrativní pracoviště na úrovni 21. století skutečně transformoval.

Na všech úrovních hodlám prosazovat efektivní a korektní řízení založené na zřetelném vymezení kompetencí a jasně definovaných úkolech. Odpovědnost za jejich realizaci musí být osobní s adresně vyvozovanými důsledky za jejich plnění i neplnění.

Přípravu zásadních rozhodnutí chápu jako transparentní a demokratický proces, ale přijaté závěry pak musí být jednoznačné a pro všechny závazné.

Vážení členové akademické obce,

představil jsem se Vám prostřednictvím základních tezí svého programu, jehož cílem je pokračovat spolu s Vámi a s naší univerzitou na cestě, která vede mezi nejprestižnější evropské školy. Věřím, že je to cíl reálný, a jsem si jist, že bude ku prospěchu celé akademické obce. Jsem připraven se práci na tomto úkolu maximálně věnovat.

Vaš

Náměty a připomínky k těmto tezím rád uvítám na e-mailové adrese vaclav.hampel@lf2.cuni.cz.